

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
ULUSLARARASI HUKUK VE DIŐ
İLİŐKİLER
GENEL MÜDÜRLÜĐÜ

SÖZLEŐMELER BÜROSU

Türkiye İle Bulgaristan Arasında
Hukuki Ve Ticari
Konularda Adli Yardım Sözleşmesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı : 7/15320

14/2/1977 tarihli ve 7/13321 sayılı Kararname ile mecburi kılınan TS 2284 «BULGUR» standardının uygulamadan kaldırılması; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 6/3/1978 tarihli ve 7-05/SK-21.2284/501 sayılı yazısı üzerine, 1705 ve 3018 sayılı Kanunlarla 18/11/1960 tarihli ve 132 sayılı Kanuna göre, Bakanlar Kurulunca 31/3/1978 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

Başbakan B. ECEVİT	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı O. EYÜBOĞLU	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. T. FEYZİOĞLU	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Dr. F. SÜKAN
Devlet Bakanı H. ÇETİN	Devlet Bakanı E. AKOVA	Devlet Bakanı Dr. L. DOĞAN	Devlet Bakanı S. YILDIZ
Devlet Bakanı A. R. SEPTİOĞLU	Devlet Bakanı M. KILIÇ	Devlet Bakanı A. ŞENER	Adalet Bakanı M. CAN
Millî Savunma Bakanı H. E. İŞİK	İçişleri Bakanı İ. ÖZAYDINLI	Dışişleri Bakanı Prof. G. ÖKÇÜN	Maliye Bakanı Z. MÜEZZİNOĞLU
Millî Eğitim Bakanı N. UĞUR	Bayındırlık Bakanı Ş. ELÇİ	Ticaret Bakanı T. KÖPRÜLÜLER	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı Dr. M. TAN
Gümlük ve Tekel Bakanı T. MATARACI	Ulaştırma Bakanı G. ÖNGÜT	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı M. YÜCELER	Çalışma Bakanı A. B. ERSOY
Sanayi ve Tek. Bakanı O. ALP	İşletmeler Bakanı Prof. Dr. K. BULUTOĞLU	En. ve Tabii Kay. Bakanı Doç. Dr. D. BAYKAL	Turizm ve Tan. Bakanı A. COŞKUN
İmar ve İskân Bakanı A. KARAASLAN	Köyüşleri ve Koop. Bakanı A. TOPUZ	Orman Bakanı V. İLHAN	Gençlik ve Spor Bakanı Y. ÇAKMUR
Sosyal Güvenlik Bakanı H. İŞGÜZAR	Kültür Bakanı Doç. Dr. A. T. KIŞLALI	Yerel Yönetim Bakanı M. ÖZDEMİR	

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı : 7/15109

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan ve 1 Mart 1977 tarihli ve 2079 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik «Hukuki ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi» nin, onay belgelerinin teatisini izleyen 30 uncu günde yürürlüğe girmek üzere, onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 13/10/1977, 20/2/1978 tarihli ve KOSD - 320.531 - 1289, 224 sayılı yazıları üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun üçüncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 28/2/1978 tarihinde kararlaştırılmıştır.

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

Başbakan B. ECEVİT	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı O. EYÜBOĞLU	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. T. FEYZİOĞLU	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Dr. F. SÜKAN
Devlet Bakanı H. ÇETİN	Devlet Bakanı E. AKOVA	Devlet Bakanı Dr. L. DOĞAN	Devlet Bakanı S. YILDIZ

Devlet Bakanı A. R. SEPTİOĞLU	Devlet Bakanı M. KILIÇ	Devlet Bakanı A. ŞENER	Adalet Bakanı M. CAN
Millî Savunma Bakanı H. E. IŞIK	İçişleri Bakanı İ. ÖZAYDINLI	Dışişleri Bakanı Prof. G. ÖKÇÜN	Maliye Bakanı Z. MÜEZZİNOĞLU
Millî Eğitim Bakanı N. UĞUR	Bayındırlık Bakanı Ş. ELÇİ	Ticaret Bakanı T. KÖPRÜLÜLER	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı Dr. M. TAN
Gümr. ve Tekel Bakanı T. MATARACI	Ulaştırma Bakanı G. ÖNGÜT	Gıda-Tar. ve Hay. Bakanı M. YÜCELER	Çalışma Bakanı A. B. ERSOY
Sanayi ve Tek. Bakanı O. ALP	İşletmeler Bakanı Prof. Dr. K. BULUTOĞLU	En. ve Tabii Kay. Bakanı Doç. Dr. D. BAYKAL	Turizm ve Tan. Bakanı A. COŞKUN
İmar ve İskân Bakanı A. KARAASLAN	Köyşleri ve Koop. Bakanı A. TOPUZ	Orman Bakanı V. İLHAN	Gençlik ve Spor Bakanı Y. ÇAKMUR
Sosyal Güvenlik Bakanı H. İŞGÜZAR	Kültür Bakanı Doç. Dr. A. T. KIŞLALI	Yerel Yönetim Bakanı M. ÖZDEMİR	

Türkiye Cumhuriyeti ile Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi

Türkiye Cumhuriyeti ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti,
Egemenlik ve Ulusal Bağımsızlık, hak eşitliği ve İçişlerine karışmama ilkelerine dayanarak, hukukî ve cezaî işlerde karşılıklı adli yardımlaşmayı düzenlemek arzusu ile,

Bu Sözleşme'yi imzalamaya karar vermişler ve bu maksatla yetkili temsilcileri olarak,

Türkiye Cumhurbaşkanı :

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'i,

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi :

Dışişleri Bakanı Petar Mladenov'u

tayin etmişlerdir.

Bu temsilciler, usulüne göre hazırlanmış yetki belgelerinin teatisinden sonra aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır :

BÖLÜM I ADLİ HİMAYE

MADDE 1

1. Akit Taraflardan birinin uyrukları (gerçek ve tüzel kişiler), diğer Akit Taraf ülkesinde, şahıslarının, mallarının ve haklarının hukukî ve adli korunması bakımından, mahalli uyruklara uygulanan aynı muameleyi göreceklendir.

2. Diğer Akit Taraf uyruklarının tâbi oldukları aynı şartlar ve usuller daire-sinde mahkemelere, savcılıklara, noterlere serbestçe başvurabilecek ve dava ikame edebileceklerdir.

MADDE 2

1. Akit Taraflardan her birinin, diğer Taraf mahkemelerinde dava ikame eden veya görülmekte olan bir davaya katılan uyrukları, Akit Taraflardan birinin ülkesinde ikametgâh sahibi olmak şartı ile, gerek yabancı sıfatları, gerek dava ikame ettikleri ülkede ikametgâh veya meskenleri bulunmaması nedeniyle, her ne ad altında olursa olsun, teminat göstermekle yükümlü olmayacaklardır.

2. Birinci fıkraya uyarınca bir teminat göstermeksizin dava ikame eden veya bakılmakta olan bir davaya katılan Akit Taraf uyruklarının mahkeme masraflarını ödemeye mahkûm olmaları halinde, söz konusu mahkûmiyete ilişkin kesinleşmiş karar diğer Akit Taraf ülkesinde, mahkûm olan tarafın sonradan yapacağı müracaat müstesna olmak üzere ve iki taraf dinlenmeksizin, bu Devletin mevzuatında öngörülen usuller dairesinde meccanen tenfiz edilecektir.

3. Yetkili makam, tenfiz talebi konusunda karar vermek için, kararın verildiği ülke kanununa göre, bu kararın kesinleşmiş olup olmadığını incelemekle yetinecektir. Bu şartın yerine getirilmesi için, talep eden Devletin yetkili makamının, söz konusu kararın kesinleşmiş olduğuna dair bir beyanı yeterlidir. Bu makamın yetkisi talep eden Devletin Adalet Bakanlığınca tasdik edilecektir.

İkinci fıkra uyarınca gönderilen tenfiz talepleri, Akit Tarafların Adalet Bakanlıkları aracılığı ile yetkili makamlara iletilecek ve mahkeme masraflarına ilişkin kesinleşmiş kararın tercüme ücreti de, mahkeme masraflarına ilâve edilecektir.

MADDE 3

1. Akit Taraflardan birinin uyrukları diğerinin ülkesinde, bulunulan Devlet uyruklarının tâbi oldukları aynı şartlarla meccani adli yardımdan yararlanacaklardır.

2. Yoksulluk belgesi, talep eden kişinin mütad meskeninin, bu olmadığı takdirde, hâli hazır meskeninin bulunduğu yer makamları tarafından verilecektir. Yardım talep eden kişi, Akit Taraflardan birinde oturmadığı takdirde, uyruğu bulunduğu Devletin diploması veya konsolosluk memuru tarafından verilecek bir belge ile yetinilecektir.

Talep eden kişi, talebin düzenlendiği ülkede oturmadığı takdirde, yoksulluk belgesi, ibraz edileceği ülkenin diploması veya konsolosluk memuru tarafından meccanen tasdik edilecektir.

MADDE 4

Akit Tarafların Adalet Bakanlıkları, talep üzerine, karşılıklı olarak, mevzuatları hakkında bilgi vereceklerdir.

BÖLÜM II

ADLİ YARDIMLAŞMA

MADDE 5

1. Akit Taraflar birbirlerine hukukî ve cezai konularda karşılıklı olarak adli yardımda bulunacaklardır.

2. Akit Taraflar adli yardıma ilişkin işlemleri, Türkiye'de Adalet Bakanlığı, Bulgaristan'da Adalet Bakanlığı ve Başsavcılık aracılığı ile yürüteceklerdir.

MADDE 6

Akit Taraflardan her biri, diğer Tarafın bu Sözleşme hükümleri uyarınca yaptığı bir adli yardım talebini aşağıdaki hallerde reddetme imkânına sahiptir;

a) Talep siyasi nitelikte suçlarla veya siyasi nitelikte suçlara murtabit suçlarla ilgili ise,

b) Talep cezai hukuka göre suç teşkil etmeyen askerî suçlara ilişkin ise,

c) Talep egemenlik, güvenlik veya kamu düzenine hânel getirecek nitelikte ise.

MADDE 7

1. Akit Taraflardan herbiri adli yardıma ilişkin taleplerinde kendi dilini kullanacaktır.

2. Bu Sözleşme hükümleri uyarınca sağlanacak adli yardımın yapılması için gerekli olan belgeler, Akit Tarafların yetkili makamlarınca kendi mevzuatlarında öngörülen şekillerde düzenlenecektir.

3. Hukukî ve cezai konulardaki adli yardım taleplerine ilişkin belgelere, diğer Tarafın dilinde yapılmış tasdikli tercümeleri eklenecektir.

MADDE 8

Akit Taraflar adli sicile işlenmek üzere, diğer Taraf uyrukları hakkında kesinleşmiş kararların örneklerini veya özetlerini ve mevcut ise, ilgilinin parmak izi fişlerini birbirlerine vermeyi taahhüt ederler.

MADDE 9

1. Âkit Taraflardan herbiri hukuki ve cezai konularda soruşturma ve kovuşturma evrakının tamamlanması, delillerin tesbiti, sanıkların sorguya çekilmesi, tanıkların, bilirkişilerin, mağdurların ve şikâyetçilerin dinlenmesi, bilirkişi tetkikatı yapılması veya dosyaların ve belgelerin iletilmesi amacı ile diğer Tarafa istinabe evrakı gönderebilecektir. Talep edilen Taraf, istinabeyi kendi mevzuatı uyarınca yerine getirecektir.

2. Arama veya eşyanın zaptı amacını güden istinabelerin yerine getirilmesi aşağıdaki şartlara bağlıdır :

a) İstinabeye esas olan suçun, talep edilen Tarafın kanunları uyarınca, iadeye imkân verecek ve cezayı gerektirecek nitelikte olması;

b) İstinabenin yerine getirilmesinin, talep edilen Tarafın kanunlarına uygun bulunması.

3. Talep edilen Taraf istenen dosya veya belgelerin aslına uygunluğu onaylı örnek veya fotokopilerini gönderecektir. Ancak, talep eden Taraf özellikle asıllarının gönderilmesini arzu ettiği takdirde, bu talep imkân nisbetinde yerine getirilecektir.

Bir istinabenin yerine getirilmesi için gönderilmiş bulunan eşyalarla dosyaların ve belgelerin asılları, talep edilen Taraf bunlardan vazgeçtiğini açıkça bildirmediği takdirde, talep eden Tarafa, en kısa zamanda iade olunacaktır.

4. Talep edilen Taraf, bakılmakta olan bir dava nedeniyle kendisine lüzumlu olduğu takdirde, istenen eşya, dosya ve belgelerin gönderilmesini erteleme hakkını saklı tutar.

MADDE 10

1. Âkit Taraflardan herbiri, diğer Taraf adli makamlarınca düzenlenmiş olan her türlü evrakı, ülkede yürürlükte bulunan kanun ve usuller uyarınca tebliğ edecektir.

Talep edilen Taraf, diğer Tarafa tebligatın yapıldığını tevsik eden bir beyanı gönderecektir. Tebligatın yapılmadığı halde, talep edilen Taraf talep eden Tarafa bunun sebebini bildirecektir.

2. Âkit Taraflardan herbiri, kendi uyruklarına diplomasi veya konsolosluk memurları aracılığı ile zor kullanmaksızın tebligatta bulunmak hakkını saklı tutar.

MADDE 11

1. Adli yardım talebi aşağıdaki hususları ihtiva edecektir :

- Adli yardım talebine ekli bulunan belgelerin bir listesi;
- Gönderilen evrakı düzenleyen makamın adı, tarafların adı, sıfatı ve uyruğu, alıcının adresi ve uyruklığı ve evrakın cinsi;
- Sanık, tutuklu ve mahkûmların adı, adresi ve uyruklığı;
- İstinabenin konusu ve yerine getirilmesi için gerekli bilgiler;
- Ceza davasının tarifi ve nitelendirilmesi.

MADDE 12

1. Bir celpnameye icabet etmeyen tanık veya bilirkişiye, bu celpnamede ceza ihtarları bulunsa dahi, sonradan bu kimsenin kendi rızasıyla talep edilen Taraf ülkesine gitmesi ve burada usulüne uygun olarak yeniden celbedilmesi halleri dışında hiçbir ceza veya zorlama tedbiri uygulanamaz.

2. Bir celpnameye icabet ederek talep eden Devletin adli makamları önüne çıkan tanık veya bilirkişi, uyruğu ne olursa olsun, talep edilen Devletin ülkesinden ayrılmadan önce işlenmiş suçlar nedeniyle, talep eden Taraf ülkesinde kovuşturulamaz ve tutuklanamaz.

3. Bu maddede öngörülen dokunulmazlık, tanık veya bilirkişinin orada bulundurulmasına adli makamlarca artık gerek görülmediği ve ülkeyi terketme im-

kanına sahip olduğu andan itibaren onbeş gün içinde ülkeden ayrılmadığı takdirde son bulur.

MADDE 13

1. Akit Taraflardan herbirinin ülkesinde cezai konulu bir adli yardım talebi sonucunda ortaya çıkan masraflar, o Tarafca karşılanacaktır.

2. Hukuki konulu bir adli yardım talebi sonucunda ortaya çıkan masraflar, adli yardım talebine esas olan muamelenin yapılmasını isteyen gerçek veya tüzel kişiler tarafından karşılanacaktır.

3. Cezai konulu şahsi haklarla ilgili adli yardım taleplerine ilişkin masraflar ikinci fıkra hükümlerine tabidir.

BÖLÜM III SUÇLULARIN İADESİ

MADDE 14

Akit taraflar, talep eden Tarafın adli makamlarınca mahkûm edilen veya sorgusu yapılan ve talep edilen Tarafın ülkesinde bulunan kişileri, bu bölümde öngörülen kaideler ve şartlar dahilinde, birbirlerine vermeyi kabul ederler.

MADDE 15

1. Her iki Akit Taraf kanunlarınca en az bir yıl veya daha ağır bir hürriyeti bağlayıcı cezayı veya güvenlik tedbirini gerektiren fiiller iadeye imkân verir.

2. Talep eden Taraf ülkesinde, bir cezaya hükmolünmüş veya bir güvenlik tedbiri alınmış ise, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen fiiller için verilen cezanın en az altı ay süreli olması gerekir.

3. Bu maddede öngörülen şartlar gereğince teşebbüs ve iştirak halinde dahi iade yerine getirilir.

MADDE 16

Aşağıdaki hallerde iade yerine getirilmez :

- Suç siyasi nitelikte ise veya siyasi nitelikte bir suça murtabit ise,
- Cezai hukuka göre suç teşkil etmeyen askeri suçlardan ise,
- İadesi istenen kişi talep edilen Taraf uyruğu ise,
- Suç talep edilen Taraf ülkesinde işlenmiş ise,
- Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca, dava veya ceza zaman aşımına uğramış veya arazamanda bir af vuku bulmuş ise,
- Talep edilen Taraf ülkesinde, iadesi istenen kişi hakkında, iade talebine esas olan suça ilişkin bir işleme başlanmış veya adli makamlar bu suçla ilgili olarak kesin bir karar vermişler ise,
- Adli kovuşturma zarar gören şahsın şikâyetine bağlı ise.

MADDE 17

Akit Taraflar, suçluların geri verilmesi ile ilgili işlemleri diplomasi yolu ile yaparlar.

MADDE 18

1. Diğer Akit Tarafa gönderilecek iade taleplerine aşağıdaki belgeler eklenecektir :

- Tutuklama müzekkeresi veya kesinleşmiş karar;
- İşlenen suçun vasfını, tarihini ve yerini gösteren bir belge;
- Sanık veya mahkûmun kimlik kartı veya kimliğine dair bilgileri havi diğer belgeler;
- Sanık veya mahkûmun eşkâlini ihtiva eden bir belge (varsa);
- Sanık veya mahkûmun fotoğrafı (varsa);
- Sanık veya mahkûmun parmak izi fişi (varsa);
- Sanık veya mahkûmun işlediği suça uygulanması düşünülen veya uygulanmış olan kanun hükümlerinin metinleri.

.. Talep edilen Âkit Taraf, yukarıdaki fıkra uyarınca verilen bilgilerin eksik olması halinde, tamamlayıcı bilgiler isteyebilir. Diğer Taraf bu isteğe en az bir ay içinde cevap verecektir. Bu süre, Âkit Taraflarca geçerli nedenlerle uzatılabilir.

MADDE 19

Talep edilen Taraf, ekinde gerekli bilgi ve belgeler bulunan iade taleptanesinin alınması üzerine, istenen kişinin tutuklanması da dahil olmak üzere, iade ile ilgili işlemleri yapacaktır.

MADDE 20

Âcil durumlarda, Âkit Taraflar iadesi istenen kişinin geçici olarak tutuklanmasını talep edebilirler.

Geçici tutuklama taleptanesi suçun vasfını, tutuklama müzekkeresi veya kesinleşmiş bir kararın mevcudiyetini belirtecek ve suçun işlendiği tarih ve yeri gösterecektir.

Geçici tutuklama taleptanesi herhangi bir yolla gönderilebilir.

Talep edilen Taraf geçici tutuklama ile ilgili olarak gerekli işlemleri yapacak ve diğer Tarafı alınan sonuçtan haberdar edecektir. Geçici tutuklamanın süresi 18 günü aşamaz.

Gerektiğinde ve talep eden Tarafın isteği üzerine, geçici tutuklama, toplam olarak iki ayı geçmemek üzere, uygun bir süre için uzatılabilir.

MADDE 21

1. Bu Sözleşme hükümleri uyarınca talep edilen Taraf, bir kişinin iadesini kabul veya reddetmek hakkını haizdir.

2. Talep edilen Taraf iade talebi konusunda karar verdikten sonra, iadesi istenen kişinin iade talebine esas olandan başka bir fiil nedeniyle sorgu ve kovuşturmasının kendisince yapılabilmesini veya, zaten mahkûm ise bu kişinin hükümlenilen cezayı kendi ülkesinde çekmesini teminen, ilgilinin iadesini erteleyebilir.

MADDE 22

Talep edilen Taraf talep eden Tarafa iade konusundaki kararını bildirecektir. İadenin kabul edilmesi halinde, talep eden Tarafa iadenin yeri ve tarihi ile iade edilen kişinin tutuklu bulunduğu süre konusunda bilgi verilecektir.

Talep edilen kişi tesbit edilen tarihte teslim alınmazsa bir aylık sürenin bitiminde serbest bırakılabilecektir.

Bu şekilde teslim alınmayan kişi aynı suç nedeniyle talep eden Tarafça yeniden istenirse, talep edilen Taraf bu kişinin iadesini reddedebilir.

İade edilen kişi, kaçar ve talep edilen Tarafın ülkesine dönerse, bu Sözleşmenin 17. maddesinde belirtilen belgeler gönderilmeksizin yeni bir iade talebine konu olabilir.

MADDE 23

Âkit Taraflar, suçuların iadesi ile ilgili belgeleri kendi kanun ve usullerinin öngördüğü şekiller uyarınca düzenleyeceklerdir.

MADDE 24

Aşağıdaki haller dışında, bu Sözleşme uyarınca teslim edilen kişi, teslimden önce işlediği ve iadeye esas olandan başka bir fiil nedeniyle bir cezanın veya güvencilik tedbirinin uygulanması amacıyla, sorguya çekilemez, kovuşturulamaz, muhakeme edilemez, tutuklanamaz, kişisel hürriyeti herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulamaz :

- Talep edilen Taraf buna açıkça muvafakat ederse,
- İade edilen kişi hürriyetine kesin olarak kavuşmasını izleyen 45 gün içinde, mümkün olmasına rağmen, teslim edildiği ülkeyi terk etmez veya terk ettikten sonra o ülkeye tekrar dönerse.

MADDE 25

Bir kişi üçüncü bir Devlet tarafından da isteniyorsa, talep edilen Taraf bu taleplerin hangisini yerine getireceği konusunda karar verir.

MADDE 26

1. Talep eden Tarafın isteği üzerine talep edilen Taraf, kendi mevzuatının müsaade ettiği ölçüde, aşağıda sayılan eşyayı zapt edecek ve bunları talep eden Tarafa teslim edecektir :

- a) Delil teşkil edilebilecek eşya,
- b) Suçla ilgili olup, iade edilecek kişinin tutuklandığı anda zilyetliğinde bulunacak veya sonradan ortaya çıkacak eşya.

Yukarıda sayılan eşya, iade edilen kişinin teslimi sırasında talep eden Tarafa teslim edilecek, veya bu mümkün olmadığı takdirde, daha sonra posta ile gönderilecektir.

2. Birinci fıkrada sayılan eşya, iade edilecek kişinin ölmesi veya kaçması nedeniyle, kabul edilmiş iadenin gerçekleşmemesi halinde dahi teslim edilecektir.

3. Sözkonusu eşya, talep edilen Taraf ülkesinde yapılmakta olan bir kovuşturma için gerekli ise, geçici olarak alıkonulabilir veya geri verilmesi şartıyla teslim edilebilir.

4. Her hal ve kârda, talep edilen Tarafın veya üçüncü şahısların sözkonusu eşya üzerindeki hakları saklıdır. Bu gibi hakların varlığı halinde, sözkonusu eşya dava sona erdikten sonra gecikmeksizin ve masraf istenmeksizin talep edilen Tarafa iade edilecektir.

MADDE 27

Akit Taraflar, bu Sözleşme hükümleri uyarınca, üçüncü bir Devlet tarafından iade edilen kişilerin ülkelerinden transit olarak geçmelerine izin vermeyi taahhüt ederler.

MADDE 28

1. İstenen kişinin teslimine kadar olan iade masrafları talep edilen Tarafça, tesliminden sonraki masraflar ise talep eden Tarafça karşılanacaktır.

2. Transit yolu ile iadeye ilişkin masraflar talep eden Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 29

1. Her Akit Taraf diğerinin ihbarı üzerine, gerekiyorsa mevzuatı uyarınca adli uyuşu hakkında adli kovuşturma yapabilir.

2. Bu maksatla, deliller ihbarda bulunulan Tarafa gönderilecektir.

3. Söz konusu ihbar, yetkili makam tarafından yapılacaktır.

4. İlgili Tarafa, ihbarı üzerine yapılan işlem konusunda bilgi verilecektir.

MADDE 30

Akit Taraflar birbirlerine iade edilen kişi hakkında yapılan soruşturma ve kovuşturmanın sonuçlarını bildirmeyi ve kesinleşmiş kararın aslına uygunluğu onaylı örneklerini göndermeyi taahhüt ederler.

BÖLÜM IV**NIHAİ HÜKÜMLER****MADDE 31**

Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği andan itibaren 23 Aralık 1929 tarihinde imzalanan, «Türkiye ile Bulgaristan arasında İade'i Mücrimin Mukavelenamesi» yürürlükten kalkacaktır.

MADDE 32

1. Bu Sözleşme onaylanacak ve onay belgelerinin Sofya'da teati edildikleri tarihten otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Sözleşme belirsiz bir süre için aktedilmiştir. Akit Taraflar, altı ay önceden bildirmek kaydıyla, bu Sözleşme'nin feshini ihbar edebilirler.

Yukarıdaki hükümleri tasdiklen, Akit Tarafların yetkili temsilcileri bu Sözleşme'yi imzalayarak mühürlemişlerdir.

2 Eylül 1975 tarihinde, Ankara'da, aslı Fransızca olmak üzere iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
adına
İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti
adına
Petar Mladenov
Dışişleri Bakanı

Convention d'Entraide Judiciaire en Matière Civile et Penale entre
la République de Turquie et la République Populaire de Bulgarie.

La République de Turquie et la République Populaire de Bulgarie,

Désireuses de régler l'entraide judiciaire réciproque en matière civile et pénale, sur le fondement des principes de souveraineté et de l'indépendance nationale, de l'égalité en droits et de la non-ingérence dans les affaires intérieures,

Ont décidé de conclure cette Convention et, dans ce but, Elles ont désigné leurs Plénipotentiaires :

Le Président de la République de Turquie :

Monsieur İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL,

Ministre des Affaires Etrangères,

Le Conseil d'Etat de la République Populaire de Bulgarie :

Monsieur Petar MLADENOV,

Ministre des Affaires Etrangères,

Lesquels, après l'échange de leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus de ce qui suit :

TITRE I
PROTECTION JURIDIQUE

ARTICLE 1

1. Les nationaux (personnes physiques et morales) de l'une des Parties Contractantes jouissent, sur le territoire de l'autre Partie Contractante, du même traitement que les nationaux, en ce qui concerne la protection légale et judiciaire de leur personne, de leurs biens et de leurs droits.

2. Ils auront libre accès aux tribunaux, aux ministères publics, aux notariats et, pourront ester en justice aux mêmes conditions et avec les mêmes formalités que les nationaux.

ARTICLE 2

1. Les nationaux de chacune des Parties Contractantes qui intentent une action ou interviennent dans un procès en cours devant les tribunaux de l'autre Partie seront dispensés de fournir une caution sous quelque dénomination que ce soit, en raison, soit de leur qualité d'étranger, soit du défaut de domicile ou de résidence dans le territoire de l'Etat où ils auront esté en justice sous réserve d'avoir un domicile sur le territoire de l'une des Parties Contractantes.

2. Dans le cas où les nationaux de la Partie Contractante qui ont intenté une action ou sont intervenus dans un procès en cours sans fournir une caution selon les dispositions du paragraphe précédent, sont condamnés aux frais et aux dépenses, le jugement définitif relatif à la condamnation sera rendu gratuitement exécutoire dans le territoire de l'autre Partie Contractante, mais sauf recours ultérieur de la partie condamnée et sans entendre les parties, dans les formes prévues par la législation de cet Etat.

3. L'autorité compétente, pour statuer sur la demande d'exequatur se bornera à examiner si d'après la loi du pays où le jugement a été prononcé il est passé en force de chose jugée. Pour satisfaire cette condition, il suffira d'une déclaration de l'autorité compétente de l'Etat requérant constatant que le jugement est passé en force de chose jugée. La compétence de cette autorité sera certifiée par le Ministère de la Justice de l'Etat requérant.

Les demandes d'exequatur adressées conformément au deuxième paragraphe seront transmises aux autorités compétentes par l'entremise des Ministères de la Justice des Parties Contractantes et les frais de traduction du jugement définitif concernant les dépenses seront ajoutés à celles-ci.

ARTICLE 3

1. Les nationaux de l'une des Parties Contractantes bénéficieront, dans le territoire de l'autre, de l'assistance judiciaire gratuite dans les mêmes conditions que les nationaux de l'Etat de résidence.

1. Le certificat d'indigence doit être délivré par les autorités de la résidence habituelle du requérant, ou à défaut de celle-ci, par les autorités de sa résidence actuelle. Si le requérant ne réside pas dans un des Etats Contractants, il suffira d'un certificat délivré par un agent diplomatique ou consulaire du pays auquel le requérant appartient.

Si le requérant ne réside pas dans le pays où la demande est formée, le certificat d'indigence sera légalisé gratuitement par un agent diplomatique ou consulaire du pays où il doit être produit.

ARTICLE 4

Les Ministères de la Justice des deux Parties Contractantes se communiqueront réciproquement, sur demande, des informations relatives à leur législation.

TITRE II

ENTRAIDE JUDICIAIRE

ARTICLE 5

1. Les Parties Contractantes s'accorderont mutuellement l'aide judiciaire en matière civile et pénale.

2. Les Parties Contractantes effectueront les formalités relatives à l'aide judiciaire, en Turquie par l'entremise du Ministère de la Justice, en Bulgarie par l'entremise du Ministère de la Justice et de la Procouratura Générale.

ARTICLE 6

Chacune des Parties Contractantes aura la possibilité de refuser une demande d'aide judiciaire adressée par l'autre Partie aux termes des dispositions de la présente Convention si :

- a) la demande se rapporte à des crimes d'ordre politique ou à des crimes liés à des crimes d'ordre politique,
- b) la demande se rapporte à des crimes d'ordre militaire qui ne constituent pas des infractions de droit commun,

c) la demande est de nature à porter atteinte à sa souveraineté, à sa sécurité ou à son ordre public.

ARTICLE 7

1. Chacune des Parties Contractantes utilisera sa propre langue dans les demandes relatives à l'aide judiciaire.

2. Les documents exigés pour l'octroi de l'aide judiciaire qui sera accordée selon les dispositions de la présente Convention seront dressés par les autorités compétentes des Parties Contractantes dans les formes prévues par leur législation.

3. Les documents se rapportant à l'aide judiciaire en matières civile et pénale seront accompagnés de leur traduction certifiée conforme dans la langue de l'autre Partie.

ARTICLE 8

Les Parties Contractantes s'engagent à se remettre mutuellement, afin d'inscrire sur le casier judiciaire, les copies ou les relevés des jugements définitifs prononcés contre les nationaux de l'autre Partie, et si elle est tenue, la fiche dactyloscopique des intéressés.

ARTICLE 9

1. Chacune des Parties Contractantes pourra adresser à l'autre Partie des commissions rogatoires en matières civile et pénale en vue d'accomplir des actes d'instruction, de poursuite, de constatation de preuves, de procéder à l'interrogatoire des inculpés, à l'audition des témoins, des experts, des parties lésées, des plaignants, d'effectuer des expertises ou de communiquer des dossiers et pièces. La Partie requise exécutera la commission rogatoire conformément à sa législation.

2. L'exécution des commissions rogatoires aux fins de perquisition ou de saisie des objets sera soumise aux conditions suivantes :

a) l'infraction motivant la commission rogatoire doit être susceptible de donner lieu à l'extradition et punissable selon la loi de la Partie requise;

b) l'exécution des commissions rogatoires doit être compatible avec la loi de la Partie requise.

3. La Partie requise transmettra les copies ou photocopies certifiées conformes des dossiers et pièces demandés. Toutefois, si la Partie requérante désire expressément la communication des originaux, il sera donné suite à cette demande dans la mesure du possible.

Les objets ainsi que les originaux des dossiers et pièces qui auront été communiqués en exécution d'une commission rogatoire seront retournés aussitôt que possible par la Partie requérante à la Partie requise, à moins que celle-ci n'y renonce expressément.

4. La Partie requise se réserve le droit de surseoir à la remise des objets, dossiers et pièces, s'ils lui sont nécessaires pour une procédure en cours.

ARTICLE 10

1. Chacune des Parties Contractantes signifiera toutes sortes d'actes dressés par les autorités judiciaires de l'autre Partie conformément aux lois et procédures en vigueur dans le pays.

Elle transmettra à l'autre Partie une déclaration constatant la signification. Si la signification n'a pu se faire, la Partie requise fera connaître le motif à la Partie requérante.

2. Chacune des Parties Contractantes se réserve le droit de faire des significations à ses nationaux, sans contrainte par l'entremise de ses agents diplomatiques ou consulaires.

ARTICLE 11

1. La demande visant à l'assistance judiciaire doit contenir :
  - a) l'énumération des documents annexés à la demande;
  - b) l'indication de l'autorité dont émane l'acte transmis, le nom, la qualité et la nationalité des parties, l'adresse et la nationalité du destinataire et la nature de l'acte;
  - c) le nom, l'adresse et la nationalité des accusés, des détenus et des condamnés;
  - d) l'objet de la commission rogatoire et les données indispensables à son exécution;
  - e) la description et la qualification de l'action pénale.

ARTICLE 12

1. Le témoin ou l'expert qui n'aura pas déféré à une citation à comparaître ne pourra être soumis, alors même que cette citation contiendrait des injonctions, à aucune sanction ou mesure de contrainte à moins qu'il ne se rende par la suite, de son plein gré, sur le territoire de la Partie requérante et qu'il n'y soit régulièrement cité à nouveau.

2. Aucun témoin ou expert, de quelque nationalité qu'il soit, qui, à la suite d'une citation, comparaitra devant les autorités judiciaires de la Partie requérante ne pourra être ni poursuivi, ni détenu sur le territoire de cette Partie pour des infractions antérieures à son départ du territoire de la Partie requise.

3. L'immunité prévue au présent article cessera lorsque le témoin ou l'expert ayant eu la possibilité de quitter le territoire de la Partie requérante pendant quinze jours consécutifs, après que sa présence n'était plus requise par les autorités judiciaires, sera néanmoins demeuré sur ce territoire.

ARTICLE 13.

1. Les frais occasionnés sur le territoire de chacune des Parties Contractantes, à la suite d'une demande d'aide judiciaire en matière pénale seront à la charge de cette Partie.

2. Les frais occasionnés à la suite d'une demande d'aide judiciaire en matière civile seront à la charge des personnes physiques et morales qui auront réclamé l'acte de procédure motivant la demande d'aide judiciaire.

3. Les frais d'aide judiciaire concernant les droits personnels en matière pénale sont soumis aux dispositions du deuxième paragraphe.

TITRE III

EXTRADITION

ARTICLE 14

Les Parties Contractantes s'engagent à se livrer selon les règles et dans les conditions prévues par le présent titre, les individus qui sont instruits ou condamnés par les autorités judiciaires de la Partie requérante et qui se trouvent sur le territoire de la Partie requise.

ARTICLE 15

1. Donnent lieu à l'extradition les faits punis par les lois des deux Parties Contractantes d'une peine privative de liberté ou d'une mesure de sûreté privative de liberté d'un minimum d'au moins un an ou d'une peine plus sévère.

2. Lorsqu'une condamnation à une peine est intervenue ou qu'une mesure de sûreté a été infligée sur le territoire de la Partie requérante la sanction prononcée pour les faits prévus au premier paragraphe du présent article devra être d'une durée d'au moins 6 mois.

3. L'extradition est également effectuée en cas de tentative et de complicité, compte tenu des conditions prévues dans le présent article.

ARTICLE 16

L'extradition n'est pas acceptable dans les cas suivants :

- a) si le crime est de nature politique ou s'il est relié à un crime de nature politique,
- b) si le crime est un crime militaire qui ne constitue pas une infraction de droit commun,
- c) si l'individu réclamé est ressortissant de la Partie requise,
- d) si le crime est commis sur le territoire de la Partie requise,
- e) s'il y a prescription de l'action ou de la peine ou si une amnistie est survenue conformément à la législation de l'une des Parties Contractantes,
- f) si une procédure est entamée dans la Partie requise contre l'individu réclamé pour l'infraction donnant lieu à la demande d'extradition ou si les autorités judiciaires y ont prononcé un jugement définitif au sujet de cette infraction,
- g) si la poursuite judiciaire est liée à la plainte de la personne lésée.

ARTICLE 17

Les Parties Contractantes effectueront les actes d'extradition par voie diplomatique.

ARTICLE 18

1. La demande d'extradition qui devra être présentée à l'autre Partie Contractante sera accompagnée :

- a) d'un mandat de dépôt ou d'un mandat d'arrêt ou d'un jugement définitif;
- b) d'une pièce exposant la nature, la date et le lieu de perpétration de l'infraction;
- c) de la pièce d'identité ou des autres documents contenant des renseignements sur l'identité de l'inculpé ou du condamné;
- d) d'une pièce contenant le signalement de l'inculpé ou du condamné (en cas d'existence);
- e) d'une photographie de l'inculpé ou du condamné (en cas d'existence);
- f) de la fiche dactyloscopique de l'inculpé ou du condamné (en cas d'existence);
- f) des textes des dispositions légales considérées applicables ou déjà appliquées à l'infraction de l'inculpé ou du condamné.

2. La Partie Contractante requise peut demander un complément d'informations si les renseignements donnés en vertu du paragraphe précédent sont incomplets. L'autre Partie doit accéder à cette demande dans un mois au plus tard. Cette durée peut être prolongée par les Parties Contractantes pour des raisons valables.

ARTICLE 19

La Partie requise effectuera les actes concernant l'extradition y compris l'arrestation de l'individu réclamé sur la réception de la demande d'extradition accompagnée des renseignements et pièces y relatifs.

ARTICLE 20

En cas d'urgence les Parties Contractantes pourront demander l'arrestation provisoire de l'individu réclamé.

La demande d'arrestation provisoire indiquera la nature de l'infraction, l'existence d'un mandat d'arrêt ou d'un jugement définitif et mentionnera la date et le lieu où elle a été commise.

La demande d'arrestation provisoire sera transmise par quelque moyen que ce soit.

La Partie requise effectuera les actes nécessaires relatifs à l'arrestation provisoire et informera l'autre Partie du résultat obtenu. La durée de l'arrestation provisoire n'excédera pas 18 jours.

En cas de besoin et sur la demande de la Partie requérante l'arrestation provisoire pourra être prolongée d'une durée convenable, n'excédant toutefois pas deux mois au total.

ARTICLE 21

1. La Partie requise aura le droit d'accorder ou de refuser l'extradition d'un individu conformément aux dispositions de la présente Convention.

2. La Partie requise pourra, après avoir statué sur la demande d'extradition, ajourner la remise de l'individu réclamé pour qu'il puisse être instruit et poursuivi par elle ou, s'il a déjà été condamné pour qu'il puisse purger, sur son territoire une peine encourue à raison d'un fait autre que celui pour lequel l'extradition est demandée.

ARTICLE 22

La Partie requise fera connaître à la Partie requérante sa décision sur l'extradition.

En cas d'acceptation, la Partie requérante sera informée du lieu et de la date de la remise, ainsi que de la durée de la détention subie par l'individu réclamé.

Si l'individu réclamé n'a pas été reçu à la date fixée, il pourra être remis en liberté à l'expiration d'un mois.

La Partie requise pourra refuser l'extradition de l'individu qui n'a pas été ainsi reçu par l'autre Partie s'il est demandé à nouveau pour la même infraction.

Au cas où l'individu extradé s'évaderait et retournerait sur le territoire de la Partie requise, il pourrait faire l'objet d'une nouvelle demande d'extradition sans présentation des documents énumérés à l'article 17 de la présente Convention.

ARTICLE 23

Les Parties Contractantes dresseront les pièces relatives à l'extradition selon les formes prévues par leurs lois et procédures.

ARTICLE 24

L'individu qui aura été livré en vertu de la présente Convention ne pourra être ni instruit, ni poursuivi, ni jugé, ni détenu en vue de l'exécution d'une peine ou d'une mesure de sûreté, ni soumis à toute autre restriction de sa liberté individuelle pour un fait qu'il aurait perpétré antérieurement à la remise, autre que celui ayant motivé l'extradition sauf dans les cas suivants :

- a) si la Partie requise y consent expressément,
- b) lorsque ayant la possibilité de le faire, l'individu extradé n'a pas quitté dans les 45 jours qui suivent son élargissement définitif le territoire de la Partie à laquelle il a été livré ou s'il y est retourné après l'avoir quitté.

ARTICLE 25

Dans le cas où l'individu est aussi réclamé par un Etat tiers, la Partie Contractante requise décidera sur la demande à laquelle elle donnera suite.

ARTICLE 26

1. Sur demande de la Partie requérante la Partie requise procédera à la saisie des objets énumérés ci-dessous, dans la mesure où sa législation le permet et les remettra à la Partie requérante :

- a) les objets pouvant servir de pièces à conviction;
- b) les objets provenant de l'infraction qui auraient été trouvés en la possession de l'individu réclamé au moment de son arrestation ou qui seraient découverts ultérieurement.

Les objets mentionnés seront remis à la Partie requérante lors de la remise de l'extradé ou, si cela n'est pas possible, ultérieurement par la poste.

2. La remise des objets mentionnés au premier paragraphe sera effectuée même si l'extradition déjà accordée ne pourrait avoir lieu par suite de la mort ou de l'évasion de l'individu réclamé.

3. Les objets en question peuvent être retenus provisoirement ou remis à la condition d'être retournés, s'ils sont nécessaires pour une poursuite effectuée sur le territoire de la Partie requise.

4. Sont toutefois réservés les droits que la Partie requise, ou des tiers auraient acquis sur ces objets. Si de tels droits existent, les objets seront, le procès terminé, restitués le plus tôt possible et sans frais à la Partie requise.

ARTICLE 27

Les Parties Contractantes s'engagent à autoriser conformément aux dispositions de la présente Convention, le transit à travers leur territoire des individus extradés par un Etat tiers.

ARTICLE 28

1. Les frais occasionnés par l'extradition jusqu'à la remise de l'individu extradé seront à la charge de la Partie requise, et ceux occasionnés après la remise seront à la charge de la Partie requérante.

2. Les frais occasionnés pour une extradition par transit seront à la charge de la Partie requérante.

ARTICLE 29

1. Chaque Partie Contractante, sur l'avertissement de l'Autre, peut, s'il y a lieu, entreprendre, conformément à sa législation, des poursuites judiciaires contre son ressortissant.

2. A cet effet, des pièces justificatives seront adressées à la Partie avertie.

3. L'avertissement susmentionné sera fait par l'autorité compétente.

4. La Partie intéressée sera informée de la suite qui aura été donnée à son avertissement.

ARTICLE 30

Les Parties Contractantes s'engagent à se communiquer mutuellement les résultats des instructions et des poursuites entreprises contre l'individu extradé et à se remettre les copies certifiées conformes du jugement définitif.

TITRE IV

DISPOSITIONS FINALES

ARTICLE 31

Dès l'entrée en vigueur de la présente Convention, la Convention d'extradition entre la Turquie et la Bulgarie conclue le 23 décembre 1929 cessera d'être en vigueur.

ARTICLE 32

1. La présente Convention sera ratifiée et entrera en vigueur trente jours après la date de l'échange des instruments de ratification qui aura lieu à Sofia.

2. La présente Convention est conclue pour une durée indéterminée. Chacune des Parties pourra la dénoncer avec un préavis de six mois.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des deux Parties Contractantes ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Ankara, le 2 septembre 1975 en deux exemplaires originaux en langue française.

Pour la
République de Turquie
Ihsan Sabri Çağlayangil
Ministre des Affaires Etrangères

Pour la
République Populaire de Bulgarie
Petar Mladenov
Ministre des Affaires Etrangères

Atama Kararları

Turizm ve Tanıtma Bakanlığından:

Karar Sayısı: 20376

1 — Açık bulunan 1 inci derece kadrolu ve + 150 Ek Göstergeli Bakanlık Müşavirliğine, İzmir Turizm ve Tanıtma Bölge Müdürü Osman Bener'in, 657 sayılı Kanunun değişik 59 ve 76 ncı maddeleri uyarınca naklen atanması uygun görülmüştür.

2 — Bu Kararı Turizm ve Tanıtma Bakanı yürütür.

12/5/1978

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

Başbakan
B. ECEVİT

Turizm ve Tanıtma Bakanı
A. COŞKUN

Karar Sayısı: 20382

1 — Yurtdışındaki görev süresini dolduran Lefkoşe Basın Müşavirliği Basın Ataşe Yardımcısı Sakarya Ulusoy'un, başka bir göreve atanmak üzere bu görevden alınması uygun görülmüştür.

2 — Bu Kararı Turizm ve Tanıtma Bakanı yürütür.

12/5/1978

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

Başbakan
B. ECEVİT

Turizm ve Tanıtma Bakanı
A. COŞKUN

İmar ve İskân Bakanlığından:

Karar Sayısı: 20309

1 — Açık bulunan 2. derece kadrolu Tetkik Kurulu Başkanlığı Üyelğine aynı Başkanlık Üyelerinden Selim Budak'ın 657 sayılı Kanunun değişik 76 ncı maddesi gereğince atanması uygun görülmüştür.

2 — Bu Kararı İmar ve İskân Bakanı yürütür.

11/5/1978

CUMHURBAŞKANI
FAHRİ S. KORUTÜRK

Başbakan
B. ECEVİT

İmar ve İskân Bakanı
A. KARAASLAN

Müşterek Kararlar

İçişleri Bakanlığından:

Karar Sayısı: 20335

1 — Nevşehir İli Gülşehir İlcesi Merkez Bucığına bağlı Alemlî Köyü ile, Hacıbektaş İlcesi Merkez Bucığına bağlı Büyükkışla Köyü bölgesindeki iki ilçe arası sınırın özel krokisinde de gösterildiği üzere;

(Zimbak Mezarlığından başlayarak batı istikametindeki Kale Tepeye «Aptal Kalesi» oradan güney istikametindeki Üçüyüklerden geçerek Kızıl Kayaya, oradan dik